

Svenskarnas syn på IT-säkerhet

2016

sentor

Innehållsförteckning

Inledning	1
Definition av känslig data	2
Förtroende för hantering av känslig data	3
Säkerhet kopplat till e-handel	4
Inställning till IT-säkerhet	5
IT-säkerhet på arbetsplatsen.....	6
Publika trådlösa nätverk.....	7
Nätfiske.....	8
Säkra lösenord	9
Bedrägeri på sociala medier.....	11

Inledning

Inledningen av 2016 har varit lika händelserik som avslutningen av 2015 med stora säkerhetsincidenter som har avlöst varandra och har tagit upp stort utrymme i medierna. Färskt i minne finns attacken mot den panamanska advokatbyrån Mossack Fonseca och överbelastningsattackerna mot de svenska mediehusen.

Men även om det sker uppmärksammade attacker och vi kan läsa om privatpersoner som drabbas – hur ser det egentligen ut bland oss svenskar, du och jag? Hur ser vi på IT-säkerhet? Känner vi en oro för att drabbas? Har vi förtroende för att myndigheterna sköter sin säkerhet? Och använder vi säkra lösenord?

Det är utgångspunkten till Sentors rapport, vars avsikt är att kartlägga svenskarnas syn på frågor kopplade till IT-säkerhet. Rapporten är baserad på svar från en undersökning som undersökningsföretaget Ipsos har gjort på uppdrag av Sentor. Totalt sett har 1 007 svenskar i åldrarna 18-75 år svarat på undersökningen och urvalet är riksrepresentativt samt statistiskt säkerställt.

Målet är att leverera en bättre insikt kring hur svenskar känner och agerar i frågor kopplat till säkerhet. Något som kan användas för att på ett bättre sätt informera och kommunicera med dessa grupper.

Som ni kan läsa i rapporten finns det ett kunskapsglapp kring vissa områden som är viktiga att lyfta. Ett tydligt exempel i årets rapport gäller svenskarnas själv-säkerhet kring val av lösenord. Hela 83 procent uppger sig använda ett säkert lösenord samtidigt som 34 procent uppger att deras lösenord består av upp till 8 tecken. Ett så kort lösenord utan att använda flera olika teckentyper tar i snitt bara ett par sekunder att knäcka för någon med onda avsikter.

Andra viktiga insikter från årets rapport är den våg av bluffmail (nätfiske) som spridits i stor skala och som stora delar av den svenska befolkningen nu har fått motta och ta ställning till. Även om det bara är ett fåtal procent som faktiskt har lurats att lämna ut sin information via bluffmail är det tillräckligt många för att det ska vara lönsamt för bedragarna.

Bläddra gärna igenom och läs hela rapporten. Vid frågor kring rapporten, maila oss på info@sentor.se.

Mycket nöje!

Definition av känslig data

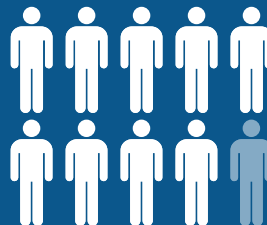
Vilken typ av information anser du vara känslig data?

Vad som definieras som "känslig data" varierar naturligtvis beroende på vem som tillfrågas.

94%

Men nästan alla svenskar är överens om att kreditkortsuppgifter är känslig data (94 procent)

89%

Närmare 9 av 10 svenskar kategoriserar även deras personnummer som känslig data

52%

52 procent tycker att politiska åsikter är känslig data

44%

44 procent anser att sexuell läggning är känslig data

38%

Uppgifter som telefonnummer (38 procent), adress (37 procent) och e-postadress (33 procent) uppgår ungefär en tredjedel är känslig data

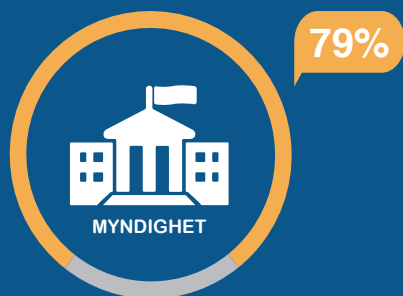
20%

20 procent kategoriserar sitt namn som känslig data

Förtroende för hantering av känslig data

Hur ser ditt förtroende ut för att följande aktörer, som hanterar din känsliga data, skyddar information från missbruk och intrång?

Många myndigheter och företag har tillgång till privatpersoners känsliga data, som exempelvis adress och kreditkortsuppgifter. När det kommer till förtroendet för att myndigheter och företag som hanterar känslig data skyddar den från missbruk och intrång, litar svenskarna i betydligt högre utsträckning på myndigheternas hanterande än kommersiella företag, e-handelsföretag och sociala medier.

79 procent av svenskarna har förtroende för myndigheter

50 procent har förtroende för kommersiella företag

41 procent har förtroende för e-handelsföretag

10 procent har förtroende för sociala medier

Skulle du undvika att köpa från ett företag om du kände till att företaget har utsatts för dataintrång?

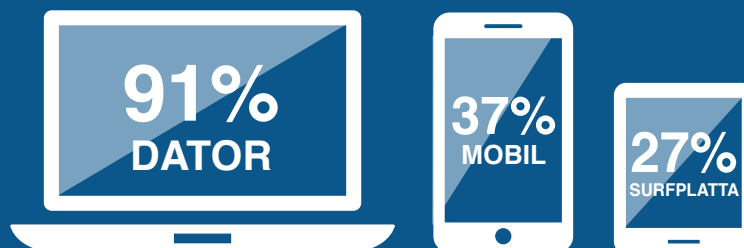
4 av 5 svenskar (81 procent) uppger att de skulle undvika att köpa från ett företag som utsatts för dataintrång, medan 18 procent svarar nej.

Säkerhet kopplat till e-handel

Vilken/vilka enheter använder du för att genomföra dina e-handelsköp?

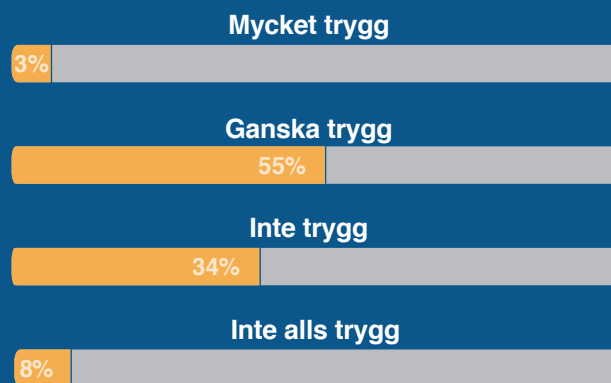
En dator är den enhet som används mest när det kommer till att utföra köp online. Många använder även mobilen och surfplatta. Att handla via övriga smart-devices som tv-spel eller smart-tv är ovanligt men förekommer (2% tv-spel, 1% smart-tv, 2% ej svar).

Känner du dig trygg med att e-handelsföretag lagrar din känsliga data?

När svenskarna får svara på hur trygga de känner sig över att e-handelsföretag lagrar känslig data svarar 3 procent att de är mycket trygga och 55 procent att de är ganska trygga. 34 procent svarar att de inte känner sig trygga och 8 procent uppger att det inte alls känner sig trygga.

Bland äldre, 60-75 år, finns en större oro (70 procent) än bland yngre, 18-29 år (35 procent).

Vilket av följande skulle få dig att avbryta en transaktion på en för dig ny e-handelswebbplats?

Det finns flera saker som skulle kunna få svenskarna att avbryta en transaktion på en e-handelswebbplats. Främsta skälet som anges är att företagets hemsida innehåller för många **språkliga fel** (85 procent).

En femtedel av de tillfrågade skulle fortsätta med en transaktion trots att de har fått en **säkerhetscertifikatsvarning**.

4 av 5 drar sig för att köpa om de har läst tveksamma referenser eller **omdömen i sociala medier** om företaget som står bakom webbplatsen.

Nästan hälften av svenskarna (48 procent) struntar i om e-handelswebbplatsen använder sig av **kryptering (HTTPS)** på avslutssidan och 55 procent har inga problem med att genomföra ett köp över ett publikt eller offentligt trådlöst nätverk.

48%

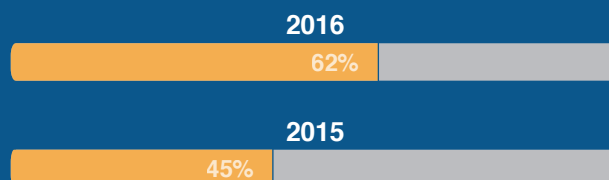

Inställning till IT-säkerhet

Är du orolig för att någon form av dataintrång eller IT-säkerhetsattack ska drabba dig (virus, bedrägerimail eller liknande)?

Oron för att drabbas av en IT-säkerhetsattack är stor och i årets undersökning svarar 62 procent ja på att de känner en oro, vilket är en ökning med 38 procent jämfört med förra årets rapport (45%). 37 procent svarar nej och 1 procent har valt att inte svara på frågan.

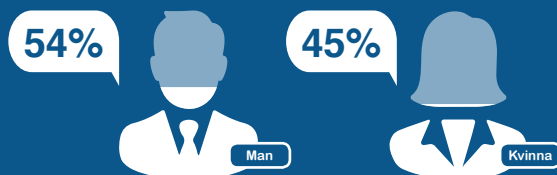
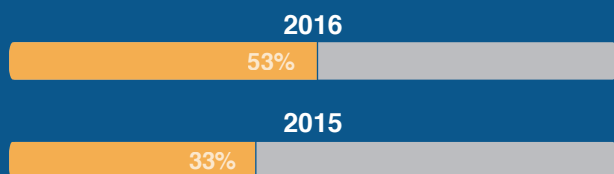
Störst är oron bland äldre i åldrarna 60-75 år (71 procent) medan oron är lägre bland personer i åldrarna 18-29 år (58 procent) och 30-45 år (54 procent).

Har du utsatts för någon form av dataintrång eller IT-säkerhetsattack privat eller på jobbet (virus, bedrägerimail eller liknande)?

Hälften av svenskarna uppger att de har utsatts för en attack. Det är en kraftig ökning jämfört med förra året då 33 procent uppgav att de hade utsatts för en IT-säkerhetsrelaterad attack.

Oron är störst hos gruppen äldre (60-75 år). Det är också den grupp som i minst utsträckning har drabbats av någon attack (40 procent). 54 procent av männen har drabbats av en attack vilket kan jämföras med 45 procent av kvinnorna.

Använder du dig av någon form av IT-skydd (ex. virussydd, brandvägg)?

Nästan 9 av 10 svenskar (88 procent) uppger att de använder sig av något IT-skydd. 4 procent svarar nej och 8 procent har valt att inte svara på frågan. Benägenheten att skydda sig är störst i åldrarna 46-59 år (95 procent) och 60-75 år (92 procent) medan yngre i åldern 18-29 år i mindre utsträckning använder sig av någon form av IT-skydd (77 procent).

Hur ofta scannar du din dator efter virus/malware/trojaner?

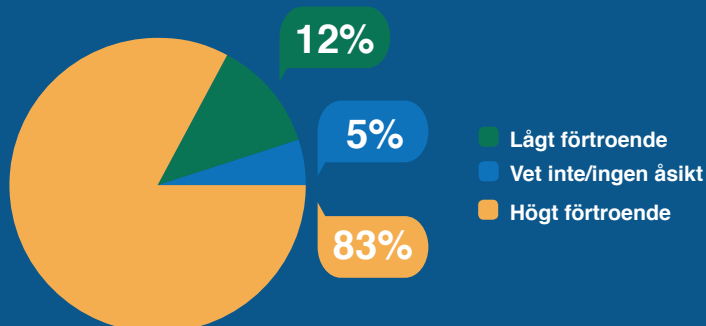
40 procent menar att de åtminstone scannar sin dator en gång i veckan. Av de som använder antivirusprogram uppger 10 procent att de aldrig scannar datorn efter skadlig kod. 16 procent uppger att de scannar sin dator en gång om året och 30 procent en gång i månaden.

IT-säkerhet på arbetsplatsen

Hur stort förtroende har du för IT-säkerheten på din arbetsplats?

Av yrkesverksamma svenskar svarar 83 procent att de har högt förtroende för IT-säkerheten på sin arbetsplats. 12 procent uppger att de känner ett lågt, eller mycket lågt förtroende och 5 procent att de inte vet eller inte har någon åsikt.

Bland yrkesverksamma med förgymnasial utbildning är det enbart 62 procent som känner ett högt förtroende för sin arbetsgivares IT-säkerhet. Hos de som har eftergymnasial utbildning är förtroendet betydligt större, där känner 87 procent ett högt förtroende.

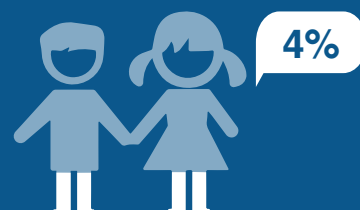

Har din arbetsplats riktlinjer för säkert användande av din arbetsdator?

2 av 3 (67 procent) svarar ja på frågan om det finns riktlinjer för säkert användande av arbetsdatorn. 10 procent svarar nej, 18 procent menar att de inte vet och 5 procent uppger att de inte har någon arbetsdator.

Har din arbetsdator använts av någon annan än dig själv någon gång under de senaste 12 månaderna?

Svenskarna är öppna för att dela med sig av sin arbetsdator. 58 procent har delat med sig av sin dator någon gång under de senaste 12 månaderna. 49 procent har delat den med en kollega, men det händer även att man delar med sig av arbetsdatorn inom familjen; till sin partner (5 procent) eller sina barn (4 procent).

Har du laddat ned (via exempelvis The Pirate Bay) eller tittat på/lyssnat på upphovsrättsskyddat material (från exempel på Swefilmer eller Dreamfilm) via din arbetsdator någon gång under de senaste 12 månaderna?

7 procent har använt sin arbetsdator för att ladda ned eller titta/lyssna på upphovsrättsskyddat material. 1 procent uppger att de har gjort det en gång medan 6 procent uppger att de har gjort det flera gånger.

Unga mellan 18-29 år är mer öppna för att konsumera upphovsrättsskyddat material. 13 procent uppger att de har gjort det och 9 procent har gjort det mer än en gång.

Publika trådlösa nätverk

Har du under de senaste 12 månaderna använt en bärbar dator på ett offentligt/publikt trådlöst nätverk (ex. på ett café, hotell, flygplats, tågstation)?

Under de senaste 12 månaderna har 37 procent av svenskarna någon gång använt en bärbar dator på ett offentligt/publikt nätverk jämfört med 62 procent som uppger att de inte har gjort det. 1 procent har ej svarat.

Bland unga mellan 18-29 år har 54 procent använt en dator på ett offentligt/publikt nätverk. Bland äldre mellan 60-75 år är siffran 23 procent.

Har du under de senaste 12 månaderna använt en mobiltelefon på ett offentligt/publikt trådlöst nätverk (ex. på ett café, hotell, flygplats, tågstation)?

2 av 3 (67 procent) har använt en mobil på ett offentligt/publikt trådlöst nätverk medan 31 procent svarar att de inte har gjort det. 2 procent har inte valt att uppges något svar.

I åldersgruppen 18-29 år uppger 82 procent att de har använt en mobiltelefon på ett offentligt/publikt nätverk. Bland äldre 60-75 år är det betydligt färre som uppger att de har gjort det (48 procent).

Har du köpt något (ex. kläder, biljetter, hemelektronik) över nätet under tiden du var uppkopplad mot det offentliga/publika trådlösa nätverket?

1 av 6 (17 procent) har köpt något när de har varit uppkopplade mot ett offentligt/publikt trådlöst nätverk. Bland unga har 1 av 4 handlat (25 procent). Det är även betydligt vanligare att det handlas över publika nätverk i storstäder (22 procent) jämfört med mindre städer (13 procent).

Använder du dig av VPN när du surfar via ett offentligt/publikt trådlöst nätverk?

Bara 23 procent hävdar att de använder VPN. 3 av 4 svenskar uppger att de inte använder sig av VPN när de surfar över ett publikt trådlöst nätverk. 2 procent har valt att inte svara.

I åldersgruppen 18-29 år uppger 22 procent att de använder VPN jämfört med 15 procent bland 60-75 åringar. I åldersgrupperna 30-45 år och 46-59 år säger sig 28 respektive 27 procent använda sig av VPN.

Nätfiske

Har du (under de senaste 12 månaderna) mottagit mail vars syfte du misstänker var att lura av dig pengar, konto- eller personuppgifter?

Allt fler svenskar har under de senaste 12 månaderna mottagit mail där det finns misstanke om att syftet med mailet är att lura av mottagaren pengar, konto- eller personuppgifter. 65 procent av de tilltalade svarar ja på frågan om de har blivit utsatta. Yngre i åldern 18-29 år är den ålderskategorin som är mest utsatt (72 procent).

Om ja: Lämnade du ifrån dig någon känslig information?

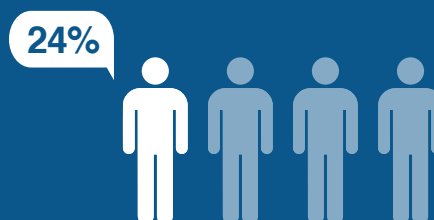
Totalt 4 procent medger att de lämnat ifrån sig känslig information (7 procent av männen jämfört med 2 procent av kvinnorna). Hela 33 procent vill inte svara på frågan.

Har du svårt att avgöra om mail är legitima från en verklig avsändare eller om de är bluffmail från en falsk avsändare?

1 av 4 (24 procent) uppger att de har svårt att avgöra om mail är legitima avsändare eller om de är skickade från en falsk avsändare. 3 av 4 säger sig inte ha svårt att avgöra detta och 1 procent har valt att inte svara.

I åldersgruppen 18-29 år uppger endast 14 procent att de har svårt att avgöra om ett mail är legitimt eller inte. Hela 37 procent i åldersgruppen 60-75 år uppger att de har svårt se skillnad.

Säkra lösenord

Anser du att ditt lösenord är säkert?*

De allra flesta svenskar (83 procent) anser att deras lösenord är säkert. Endast 16 procent känner att deras lösenord är osäkert.

Unga mellan 18-29 år är mindre säkra än snittet där 77 procent är av åsikten att deras lösenord är säkert.

I åldersgrupperna 30-45 år och 46-59 år anser 86 procent sig använda ett säkert lösenord.

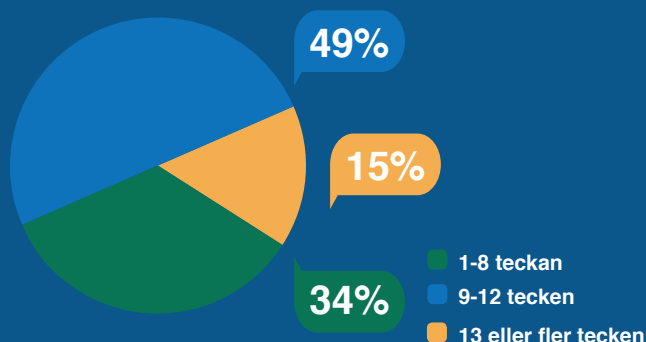

Hur många tecken består ditt lösenord av?

34 procent använder sig av 1-8 tecken i sitt lösenord. 49 procent använder 9-12 tecken och endast 15 procent använder sig av 13 eller fler tecken.

Bland äldre 60-75 år använder hela 49 procent sig av lösenord på upp till 8 tecken.

Bland yngre 18-29 år använder 22 procent upp till 8 tecken och lika många använder 13 eller fler tecken.

Har du någon gång delat med dig av dina lösenord till någon annan person?

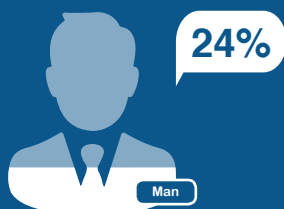
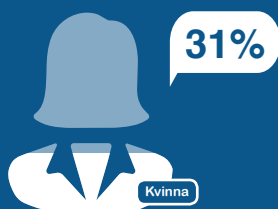
37 procent av svenskarna säger sig ha delat med sig av sitt lösenord till en annan person. 62 procent svarar nej och 1 procent har valt att inte svara.

Det är stor spridning i hur man ser på att dela med sig av sitt lösenord. I åldersgruppen 18-29 år har 58 procent delat med sig av sitt lösenord, medan endast 19 procent har gjort det i åldersgruppen 60-75 år.

Använder du samma lösenord till din mail som till andra tjänster på internet?

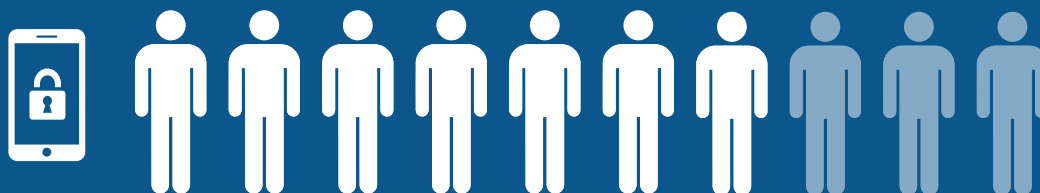
På frågan om återanvändning av samma lösenord till mail som till andra tjänster svarar 27 procent ja. Det är en ökning jämfört med förra året då 24 procent uppgav samma svar. 70 procent svarar nej och 3 procent har valt att inte svara.

Kvinnor är mer benägna att återanvända lösenord. Unga (18-29 år) är också öppna för att återanvända lösenord, där hela 38 procent säger sig göra det.

Har du lösenordsskyddat din mobiltelefon (t.ex. med en sifferkod för att låsa upp den)?

7 av 10 (71 procent) har lösenordsskyddat mobiltelefonen, jämfört med 3 av 10 (28 procent) som har en mobil utan lösenord. 1 procent har valt att inte svara på frågan.

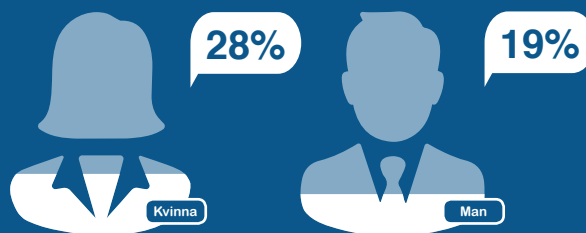

Bedrägeri på sociala medier

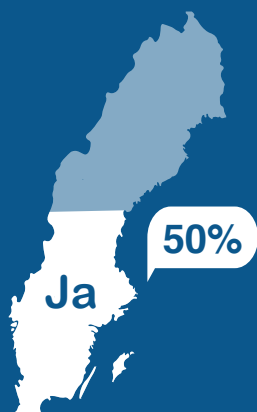
Brukar du dela med dig av platsinformation när du använder sociala medier (till exempel checkar in på platser på Facebook eller taggar platser på Instagram)?

Ungefär en fjärdedel (23 procent) delar med sig av platsinformation när de använder sociala medier.

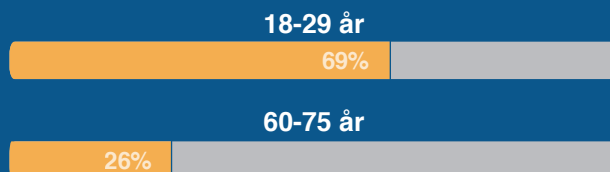
Kvinnor delar med sig av platsinformation i större utsträckning än män (28 procent respektive 19 procent).

Har du ändrat din sekretessinformation på Facebook för att säkerställa att endast vänner eller specifikt utvalda vänner ser din profil, bilder och aktiviteter?

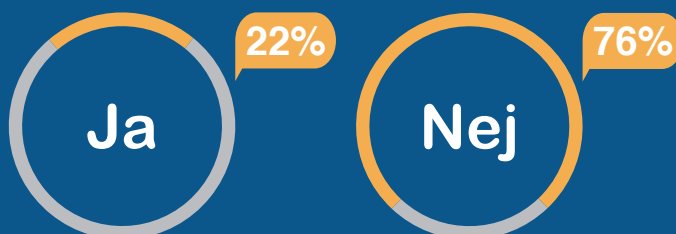

Hälften (50 procent) har valt att ändra sin sekretessinformation, medan 22 procent har svarat att de inte har gjort det. 28 procent har inte svarat eller svarat att de inte använder Facebook.

18-29 åringar är mer måna om att förhindra att obehöriga ser deras Facebook-aktivitet, hela 69 procent har ändrat sin sekretessinformation. Det kan jämföras med åldersgruppen 60-75 år där endast 26 procent har valt att göra det.

Har du någon gång blivit kontaktad av en person via sociala medier som du misstänker är ute efter din känsliga information?

22 procent av svenskarna har kontaktats via sociala medier av någon som de misstänker är ute efter deras känsliga information. 76 procent uppger att de inte har utsatts för en sådan situation och 2 procent har valt att inte svara.

Unga i åldersgruppen 18-29 år har i lite större utsträckning utsatts för den typen av aktivitet, 27 procent uppger sig ha drabbats.

Svenskarnas syn på IT-säkerhet, framtagen av Sentor 2016.
För mer information vänligen kontakta info@sentor.se